

Câu đằng trị sốt cao co giật, tăng huyết áp

Câu đằng còn có tên điều câu đằng, điều đằng..., là thân cành non mang gai móc câu phơi khô của cây câu đằng, thuộc họ cà phê. Câu đằng chứa các alkaloids... có tác dụng trấn kinh, giãn mạch, hạ huyết áp.

Theo Đông y, câu đằng vị ngọt, tính hàn; vào kinh can và tâm bào. Có tác dụng thanh nhiệt, bình can tức phong, chỉ kinh. Dùng cho người sốt cao co giật, sốt nóng đau đầu ù tai hoa mắt chóng mặt, đau mắt đỏ thiên đầu thống (đau đầu, đau nhức trong hốc mắt do tăng nhãn áp - glaucom), tăng huyết áp, viêm gan cấp tính...
Liều dùng: 12 - 24g. Không sắc hầm lâu.

Cách dùng câu đằng làm thuốc

1. Tức phong, cắt cơn kinh giật:

- Bài 1: câu đằng 3g, sài hồ 2g, cam thảo 2g, xuyên khung 3g, đương quy 3g, bạch truật 4g, phục linh 4g. Các vị tán bột, chia uống 4 lần trong ngày. Dùng cho trẻ nhỏ kinh giật sốt cao, đau quặn bụng gồng cứng, nghiến răng cắn chặt miệng, bụng trướng nôn mửa (kinh phong).

- Bài 2: câu đằng 20-30g, thạch cao 8-30g, bạch phụ tử 12-20g, xác ve sầu 4-8g, bọ cạp 12-20g, rết 5 con, hoàng cầm 12g, lá dâu 20g, thiên nam tinh 8g. Sắc uống ngày 1 thang. Trị sài uốn ván kèm theo nội nhiệt (nóng trong).

- Bài 3: câu đằng 16g, thiên ma 12g, tê giác 4g, cam thảo 4g, bọ cạp 6g, mộc hương 3g. Sắc uống. Trị chứng phong do nhiệt, kinh giãn, co giật.

2. Bình can, tiềm dương:

- Bài 1: câu đằng 12g, lá dâu 12g, cúc hoa 12g, hạ khô thảo 20g. Sắc uống. Trị tăng huyết áp gây nhức đầu, vầng đầu, mặt đỏ, mạch huyền.

- Bài 2: câu đằng 16g, kim ngân hoa 12g, cúc hoa 12g, giun đất 12g, bạc hà 6g. Sắc uống. Trị đau vầng đầu, vật vã, khó chịu không yên do can dương bốc lên và đau vầng đầu do tăng huyết áp.

- Bài 3: câu đằng 12g, cúc hoa 12g, trần bì 12g, thạch cao 20g, mạch môn 8g, cam thảo 4g. Sắc uống. Trị vầng đầu do phong nhiệt.

3. Món ăn thuốc có câu đằng

- Thiên ma câu đằng ẩm: thiên ma 10g, câu đằng 15g, thảo quyết minh 30g. Sắc lấy nước, cho thêm 15g đường phèn khuấy đều chia 2 lần uống trong ngày. Dùng cho người mắc chứng huyền vựng (hội chứng tiền đình ốc tai), bệnh thoái hóa đốt sống cổ liên quan đến tăng huyết áp, thiếu năng động mạch đốt sống thân nền, vữa xơ động mạch não, thiếu máu, trẻ em sốt cao co giật.

- Thiên ma câu đằng chi tử ẩm: thiên ma 10g, câu đằng 30g, chi tử 6g. Sắc lấy nước, cho thêm 15g đường phèn khuấy đều, chia 2 lần uống trong ngày. Dùng cho người có bệnh lý mạch não như liệt nửa người, nói khó, đau đầu chóng mặt, rối loạn xúc cảm, cáu gắt giận dữ (trúng phong kinh lạc).

- Câu đằng dẫn hoàng thang: câu đằng 6g, thảo quyết minh 15g, sinh địa 12g, cam thảo sao 2g, phục thần 12g, mẫu lệ sống 12g, a giao 6g, trứng gà 2 quả.

Sắc các vị thuốc trong 1 giờ lấy nước gạn bỏ bã; cho a giao nướng vào khuấy cho tan, đập trứng gà vào và đun sôi đều, để nguội ăn. Dùng tốt cho người rối loạn xúc cảm kích ứng trầm uất, liên quan các rối loạn cơ năng tử cung buồng trứng ở phụ nữ.

Kiên kỵ: Người không có phong nhiệt và thực nhiệt cấm uống.